

การศึกษาผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Effects of ASEAN Semester Begin and End Times on Undergraduate Level Educational Arrangement at Mahasarakham University

สวัสดิ์ วิชระโกชน์¹

Sawat Wicharapote¹

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาผลกระทบที่เกิดจากการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีตามความคิดเห็นของนิสิต เจ้าหน้าที่ และอาจารย์ 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบัน อุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีของนิสิตระดับปริญญาตรี จำแนกตามชั้นปี และกลุ่มสาขาวิชา 3) เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการปฏิบัติงานสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของเจ้าหน้าที่ จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และสังกัดหน่วยงาน 4) เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีของอาจารย์ จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา และ 5) ศึกษาแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 1,054 คน ประกอบด้วย 1) นิสิตระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคปลาย ปีการศึกษา 2559 จำนวน 380 คน ได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น 2) เจ้าหน้าที่ จำนวน 329 คน ได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น 3) อาจารย์ จำนวน 296 คน ได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น และ 4) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์ จำนวน 49 คน ได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม จำนวน 3 ฉบับ ได้แก่ แบบสอบถามการศึกษาผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ชนิดมาตราส่วน 5 ระดับ ประกอบด้วย 1) แบบสอบถาม ฉบับที่ 1 สำหรับสอบถามนิสิต จำนวน 33 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (r_{xy}) ตั้งแต่ 0.65 ถึง 0.91 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.96 2) แบบสอบถาม ฉบับที่ 2 สำหรับสอบถามเจ้าหน้าที่ จำนวน 40 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (r_{xy}) ตั้งแต่ 0.75 ถึง 0.97 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.96 และ 3) แบบสอบถาม ฉบับที่ 3 สำหรับสอบถามอาจารย์

¹ นักวิชาการศึกษานานาชาติพิเศษ กองทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

² Educator, Senior Professional Level, Division of Registration Mahasarakham University

จำนวน 41 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (r_{xy}) ตั้งแต่ 0.54 ถึง 0.87 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.98 และแบบสัมภาษณ์ จำนวน 4 ฉบับ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์การศึกษาผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประกอบด้วย 1) แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่ 1 สำหรับสัมภาษณ์นิสิต จำนวน 43 ข้อ 2) แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่ 2 สำหรับสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ จำนวน 50 ข้อ 3) แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่ 3 สำหรับสัมภาษณ์อาจารย์ จำนวน 51 ข้อ และ 4) แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่ 4 สำหรับสัมภาษณ์ผู้บริหาร จำนวน 23 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิจัยข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบความแปรปรวน F-test (One-way ANOVA)

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. นิสิตและเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ส่วนของอาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2. นิสิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีชั้นปีและกลุ่มสาขาวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ไม่แตกต่างกัน ($p > 0.05$)

3. เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและสังกัดหน่วยงานต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี แตกต่างกัน ($p < 0.05$)

4. อาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่สังกัดกลุ่มสาขาวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ไม่แตกต่างกัน ($p > 0.05$)

5. การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีจุดดี คือ ความเป็นสากลมีจุดบกพร่อง คือ สภาพอากาศไม่เหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคเรียนที่ 2 มีสภาพอากาศร้อนและมีแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน คือ มหาวิทยาลัยควรกลับไปเปิด - ปิดภาคเรียนแบบเดิม (เปิดภาคเรียนที่ 1 เดือนมิถุนายน) ควรพัฒนาและปรับปรุงห้องเรียนให้มีเครื่องปรับอากาศ ควรบริหารจัดการเรื่องการเบิกจ่ายงบประมาณให้สอดคล้องและยืดหยุ่นกับการเปิดภาคเรียนและการจัดการเรียนการสอน และเสนอข้อมูลไปยังส่วนกลางเพื่อให้ปรับเปลี่ยนระบบการศึกษาของไทยทั้งเปิด - ปิดภาคเรียนตรงกัน ตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจนถึงระดับอุดมศึกษา

คำสำคัญ : ผลกระทบ, การเปิด - ปิดภาคเรียน, อาเซียน, การจัดการเรียนการสอน, ระดับปริญญาตรี

Abstract

A large segment of the educational community is ill at ease with the current three semester calendar arrangement. A possible solution to the current arrangement is offered after 1) studying the effects of the ASEAN semester begin and end times on the educational arrangement of undergraduate level classes at Mahasarakham University based on an opinion survey of students, staff members and lecturers, 2) comparing opinions of the changing semester begin and end times among students from different years and programs, 3) comparing opinions of the changing times to begin and end semesters among the staff members with different years of work experience and from various departments, 4) comparing opinions of the changing times to begin and end semesters among the lecturers at the undergraduate level from different departments; and 5) investigating guidelines for undergraduate educational management of Mahasarakham University. The research samples included 1,054 participants classified as 1) 380 undergraduate students who were enrolling the second semester of the academic year 2016 and selected by using the stratified random sampling technique, 2) 329 staff members retrieved by using the stratified random sampling technique, 3) 296 lecturers obtained by using the stratified random sampling technique and 4) Forty-nine samples for interviews selected by the stratified random sampling technique. Research instruments consisted of questionnaires and interview forms. Three sets of 5-rating-scaled questionnaires inquired about effects from changing the semester begin and end times to conform to ASEAN country members; 1) a 33 item questionnaire for students ($r_{xy} = 0.65-0.91$ and 0.96 reliability), 2) a 40-item questionnaire for staff members ($r_{xy} = 0.75-0.97$ and 0.96 reliability) and 3) a 41-item questionnaire for lecturers ($r_{xy} = 0.54-0.87$ and 0.98 reliability). The four interview forms were 1) student interview form containing 43 items, 2) staff interview form of 50 items, 3) Lecturer interview form of 51 items and 4) administrative interview form of 23 items. Statistics used in data analysis were frequency, percentile, standard deviation and F-test (One-way ANOVA).

The results of the research are as follows;

1. Students and the staff members at Mahasarakham University agreed that there will be effects resulting from changing the times of the beginning and ending of the semester at a low level, while the lecturers agreed on the issue at a moderate level.
2. Students at Mahasarakham University from different years and programs agreed indifferently ($p > 0.05$)
3. Staff at Mahasarakham University with different years of working experiences agreed differently ($p < 0.05$)
4. Lecturers at Mahasarakham University departments agreed indifferently ($p > 0.05$)
5. Although the advantage of following the ASEAN semester is that it complies with international universities, the disadvantage is that the extremely hot weather during Thailand's second semester coupled with the existing guidelines for undergraduate educational management of

suggests the university reverting to the old schedule which shows: not only semester one starting in June, but all classrooms needing to be equipped with air-conditioners, while the budget and finance calendar should be adjusted to conform. Moreover, the university needs to propose to the central authority the revision that all educational levels primary to higher education in Thailand follow the same academic calendar to begin and end the semester.

Keywords : Effects, Begin and End Time of Semester, ASEAN, Educational Arrangement, Undergraduate

บทนำ

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นสถานศึกษา และวิจัย มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษา ส่งเสริม วิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการสอน ทำการวิจัย ให้บริการแก่สังคม และทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม (พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาสารคาม พ.ศ. 2537. 2537 : 2) โดยมีวิสัยทัศน์เพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการ บูรณาการความรู้จากท้องถิ่นสู่สากล ในการนี้ เพื่อให้เป็นมหาวิทยาลัยตามวัตถุประสงค์ และวิสัยทัศน์ มหาวิทยาลัยจึงได้กำหนด ยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยในการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพภายใต้การจัดการเรียนการสอนใน หลักสูตรที่ทันสมัยตามเกณฑ์ คุณภาพและ มาตรฐานของชาติและสากล (กองทะเบียนและ ประมวลผล มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 2560 : 17, 19) ซึ่งสอดคล้องกับมติที่ประชุมอธิการบดีแห่ง ประเทศไทย (ทปอ.) เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2554 ที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์ กรุงเทพฯ มีมติปรับเวลาการเปิดปิดภาคเรียนให้ตรงกับสากล เพื่อเตรียมพร้อมรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในปี 2558 จากเดิมภาคเรียนที่ 1 ช่วงเดือน มิถุนายนถึงเดือนตุลาคม และภาคเรียนที่ 2 ช่วง เดือนพฤศจิกายนถึงเดือนมีนาคม ให้เลื่อนการเปิด เรียนภาคเรียนที่ 1 เป็นช่วงเดือนกันยายนถึงเดือน ธันวาคม และภาคเรียนที่ 2 เป็นช่วงเดือนมกราคม

ถึงเดือนพฤษภาคม และปิดภาคเรียนเดือน มิถุนายนถึงเดือนกรกฎาคม (มติชนออนไลน์. 2554 : เว็บไซต์) มหาวิทยาลัยมหาสารคามได้ดำเนินการ ปรับเวลาการเปิด - ปิดภาคเรียนตามนโยบายที่ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กำหนด โดยมีการประชุมเตรียมความพร้อมและปรับปรุงทื่ การศึกษาระดับปริญญาตรีให้สอดคล้องกับมติที่ ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย ตั้งแต่ภาคต้น ปี การศึกษา 2557 จนกระทั่งปัจจุบัน รวมระยะเวลา ในการดำเนินการเป็นเวลากว่า 3 ปีการศึกษา ซึ่ง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม สามารถบริหารจัดการ ด้านการเรียนการสอนตามกิจกรรมที่กำหนดไว้ใน ปฏิทินการศึกษาทุกประเด็น แต่ด้วยการปรับ เปลี่ยนที่ไม่ตรงกับฤดูกาลของภูมิภาคหรือกิจกรรม ของส่วนราชการอื่น จากการดำเนินการจัดการ ศึกษาโดยการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบัน อุดมศึกษาในกลุ่มประเทศอาเซียน อาจส่งผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย ส่งผลกระทบต่อการเรียนการสอน การทำงานหรือ การดำเนินชีวิตประจำวันของนิสิต อาจารย์ เจ้าหน้าที่หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น 1) นิสิตหรืออาจารย์ เกิดความเครียดเนื่องจากสภาพอากาศที่ร้อนในช่วงภาคปลาย (มีนาคม - พฤษภาคม) อาจส่งผลกระทบต่อการเรียนการสอนได้ 2) การใช้ไฟฟ้าในช่วงภาคปลาย ช่วงเดือนมีนาคมถึงเดือน พฤษภาคม โดยเฉลี่ยมีปริมาณเพิ่มขึ้น (กองอาคาร

สถานที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 2559) ทั้งนี้การใช้ไฟฟ้ามีปริมาณมากอาจเนื่องมาจากมหาวิทยาลัยมีการจัดการเรียนการสอนในภาคปลายตรงกับช่วงฤดูร้อน (ห้องเรียนติดตั้งเครื่องปรับอากาศ) ซึ่งเดิมจะเป็นช่วงปิดภาคเรียน และอาจจะผนวกกับมหาวิทยาลัยมีการสร้างอาคารหรือสิ่งก่อสร้างภายในมหาวิทยาลัยเพิ่มขึ้น จึงส่งผลให้มหาวิทยาลัยสูญเสียงบประมาณในการชำระค่าไฟฟ้าจำนวนมาก 3) มีวันหยุดราชการในช่วงภาคปลาย (มกราคม - พฤษภาคม) จำนวนมาก อาจส่งผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอน 4) การจัดการกิจกรรมของนิสิตในช่วงเปิดภาคการศึกษาในช่วงภาคต้น (สิงหาคม - ธันวาคม) เป็นช่วงฤดูฝน อาจส่งผลให้การจัดการกิจกรรมมีความลำบากและเสี่ยงต่อกฎที่อาจเกิดจากมรสุมในช่วงฤดูฝน 5) การรับสมัครงานของส่วนราชการหรือภาคเอกชน ส่วนใหญ่ยังเป็นช่วงเดิม คือ ช่วงเดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม ซึ่งนิสิตกำลังศึกษาอยู่ในภาคปลาย จึงส่งผลกระทบต่อภาวะการทำงานทำของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา 6) การเปิด - ปิดภาคเรียนของสถาบันการศึกษาชั้นพื้นฐานและระดับอาชีวศึกษาไม่ต่อเนื่องเปิด - ปิดเทอมตามอาเซียนทำให้มีปัญหในการเรียนการสอน โดยเฉพาะนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ โรงเรียนเปิดปีการศึกษาใหม่ในเดือนพฤษภาคม ขณะที่มหาวิทยาลัยมีนิสิตที่ต้องฝึกสอนกับโรงเรียนซึ่งเป็นช่วงที่มหาวิทยาลัยปิดเทอม หรือ 7) การจ่ายงบประมาณไม่สอดคล้องกับปีงบประมาณ เนื่องจากส่วนราชการงบประมาณจะเริ่มต้น 1 ตุลาคม ถึง 30 กันยายน แต่ในทางปฏิบัติเมื่อถึงเดือนสิงหาคมทุกหน่วยงานจะต้องริบใช้และคืนงบประมาณทั้งหมด แต่มหาวิทยาลัยเพิ่งเริ่มเปิดเทอมและใช้งบประมาณหมดแล้วทำให้ไม่มีเงินไปทำกิจกรรมต่างๆ ให้แก่นิสิต เป็นต้น

ดังนั้น จากประเด็นที่อาจส่งผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยมหาสารคามดังกล่าวข้างต้น มหาวิทยาลัยควรมีการศึกษาอย่างเป็นระบบด้วย

วิธีกระบวนการทางวิชาการ เพื่อให้ทราบถึงสภาพปัจจุบัน ผลกระทบและแนวทางในการดำเนินการครอบคลุมทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ เพื่อให้การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนในระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยมหาสารคามเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ส่งผลให้นิสิต อาจารย์ เจ้าหน้าที่ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องของมหาวิทยาลัยมีความพึงพอใจและประสบความสำเร็จทั้งในเรื่องการเรียนและการทำงาน และมหาวิทยาลัยมีความคล่องตัวในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอนมีคุณภาพอยู่ในระดับสูงยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลกระทบที่เกิดจากการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีตามความคิดเห็นของนิสิต เจ้าหน้าที่ และอาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำแนกตามชั้นปี และกลุ่มสาขาวิชา
3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการปฏิบัติงานสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และสังกัดหน่วยงาน
4. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีของอาจารย์

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา

5. เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 40,365 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 14 ตุลาคม 2559) ประกอบด้วย

1.1 นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคามที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคปลาย ปีการศึกษา 2559 จำนวน 36,777 คน

1.2 เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 2,306 คน

1.3 อาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 1,282 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 1,005 คน โดยใช้สูตรของ Yamané' ประกอบด้วย

2.1 นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคามที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคปลายปีการศึกษา 2559 จำนวน จำนวน 380 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณที่ทราบจำนวนประชากร และเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น

2.2 เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 329 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณที่ทราบจำนวนประชากร และเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น

2.3 อาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 296 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณที่ทราบจำนวนประชากร และเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น

3. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์ จำนวน 49 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่ม

แบบแบ่งชั้น ดังนี้

3.1 ผู้บริหาร จำนวน 15 คน ประกอบด้วย

3.1.1 รองอธิการบดี จำนวน 4 คน

3.1.2 ผู้ช่วยอธิการบดี จำนวน 4

คน

3.1.3 คณบดี กลุ่มสาขาวิชาละ 1 คน จำนวน 3 คน

3.1.4 ผู้บริหารระดับกอง จำนวน 4 คน

3.2 นิสิต จำนวน 22 คน ประกอบด้วย ประธานสภานิสิต นายกองกิจการนิสิตและนายกสโมสรหรือตัวแทนนิสิตจากทุกคณะวิชา จำนวน 20 คน

3.3 เจ้าหน้าที่ กลุ่มสาขาวิชาละ 2 คน จำนวน 6 คน

3.4 อาจารย์ กลุ่มสาขาวิชาละ 2 คน จำนวน 6 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ชนิด จำนวน 7 ฉบับ ประกอบด้วย แบบสอบถาม จำนวน 3 ฉบับ และแบบสัมภาษณ์ จำนวน 4 ฉบับ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. แบบสอบถามการศึกษาผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 3 ฉบับ ดังนี้

1.1 แบบสอบถาม ฉบับที่ 1 ใช้สอบถาม นิสิตระดับปริญญาตรี

1.2 แบบสอบถาม ฉบับที่ 2 ใช้สอบถาม เจ้าหน้าที่

1.3 แบบสอบถาม ฉบับที่ 3 ใช้สอบถาม อาจารย์

2. แบบสัมภาษณ์การศึกษาผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอน

ในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 4 ฉบับ ดังนี้

2.1 แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่ 1 ใช้ สัมภาษณ์นิสิตระดับปริญญาตรี

2.2 แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่ 2 ใช้ สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่

2.3 แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่ 2 ใช้ สัมภาษณ์อาจารย์

2.4 แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่ 4 ใช้ สัมภาษณ์ผู้บริหาร

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ข้อมูล ที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการ ตามระเบียบวิธีการทางสถิติ ซึ่งมีขั้นตอนการ วิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยโดย ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ แบบสอบถาม ใช้วิธีการแจกแจงความถี่ และการหา ค่าร้อยละ

1.3 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการ จัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย เมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่ม ประชาคมอาเซียน ใช้วิธีการแจกแจงความถี่ การ หาค่าร้อยละ และวิธีการพรรณนาวิเคราะห์

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบ ต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย เมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาใน กลุ่มประชาคมอาเซียน ใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1.5 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบ ต่อการปฏิบัติงานสนับสนุนการจัดการเรียน การสอน เมื่อมหาวิทยาลัยเปิด - ปิดภาคเรียนตาม สถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนใช้วิธี การหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1.6 การทดสอบสมมุติฐานของการวิจัย การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบ

ของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษา ในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียน การสอนในระดับปริญญาตรีของนิสิตจำแนกตามชั้นปี และกลุ่มสาขาวิชา เจ้าหน้าที่จำแนกตาม ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและสังกัดหน่วยงาน และอาจารย์จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา โดยใช้ การทดสอบความแตกต่างกันระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่ม ตัวอย่างที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม ด้วยการวิเคราะห์ความ แปรปรวน F-test (One-way ANOVA (Analysis of Variance)) และเมื่อพบความแตกต่างจึงเปรียบเทียบ ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ (Post Hoc) ด้วยวิธีของ Scheffe โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ สำเร็จรูป

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ข้อมูลที่ รวบรวมได้จากแบบสัมภาษณ์ ใช้วิธีการพรรณนา วิเคราะห์ โดยการตรวจสอบข้อมูล

ผลการศึกษา

1. ผลกระทบที่เกิดจากการเปิด - ปิดภาค เรียนตามสถาบัน อุดมศึกษาในกลุ่มประชาคม อาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับ ปริญญาตรีตามความคิดเห็นของนิสิต อาจารย์ และ เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ดังนี้

1.1 นิสิตมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบัน อุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการ เรียนการสอนในระดับปริญญาตรี โดยรวมอยู่ใน ระดับน้อย ($\bar{X} = 2.46$) และรายด้านอยู่ในระดับปาน กลาง 2 ด้าน และอยู่ในระดับน้อย 2 ด้าน เมื่อ พิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจาก มากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านการทำกิจกรรม ($\bar{X} = 2.59$) ด้านการฝึกประสบการณ์/การฝึกวิชาชีพ ($\bar{X} = 2.57$) และด้านการเรียนการสอน ($\bar{X} = 2.37$) ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้าน การดำเนินชีวิตประจำวัน ($\bar{X} = 2.34$) (ดังแสดงใน ตารางที่ 1)

1.2 เจ้าหน้าที่ที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.92$) และรายด้านอยู่ในระดับน้อยทุกด้าน ($\bar{X} = 1.87$ ถึง 1.98) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านการวางแผน ($\bar{X} = 1.98$) ด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน ($\bar{X} = 1.96$) และด้านการประสานงาน ($\bar{X} = 1.90$) ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการบริการ ($\bar{X} = 1.87$) (ดังแสดงในตารางที่ 2)

1.3 อาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.06$) และรายด้านอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ($\bar{X} = 2.77$ ถึง 3.26) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน ($\bar{X} = 3.26$) ด้านการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.18$) และด้านการบริการวิชาการ ($\bar{X} = 3.09$) ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ($\bar{X} = 2.77$) (ดังแสดงในตารางที่ 3)

2. นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีชั้นปีและกลุ่มสาขาวิชาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัด

การเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี โดยรวมและเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านการเรียนการสอน ด้านการทำกิจกรรม ด้านการฝึกประสบการณ์/การฝึกวิชาชีพและด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน ไม่แตกต่างกัน ($p > 0.05$) (ดังแสดงในตารางที่ 4 - 5)

3. เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และสังกัดหน่วยงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบ

ของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี โดยรวมและเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการวางแผน ด้านการประสานงาน ด้านการบริการ และด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน แตกต่างกัน ($p < 0.05$) ดังนี้

3.1 เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน (ดังแสดงในตารางที่ 6) ปรากฏรายละเอียดดังนี้

3.1.1 เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5 - 10 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ด้านการปฏิบัติงาน มากกว่า เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 16 - 20 ปี

3.1.2 เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ไม่เกิน 5 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ด้านการประสานงาน น้อยกว่า เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5 - 10 ปี

3.1.3 เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5 - 10 ปี และ 11 - 15 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ด้านการวางแผน ด้านการประสานงาน ด้านการบริการ และด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน มากกว่า เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคามที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 16 - 20 ปี

เพื่อทราบว่ามีเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ความมีนัยสำคัญทางสถิติของความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีของ Scheffe' ผลการทดสอบรายคู่ (ดังแสดงในตารางที่ 13 - 17) ปรากฏรายละเอียดดังนี้

1. เจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่สังกัดคณะ/วิทยาลัยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ด้านการปฏิบัติงาน มากกว่า เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่สังกัดกอง/ศูนย์ และสังกัดสถาบัน/สำนัก

2. เจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่สังกัดคณะ/วิทยาลัยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ด้านการวางแผน มากกว่า เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่สังกัดกอง/ศูนย์ และสังกัดสถาบัน/สำนัก

3. เจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่สังกัดคณะ/วิทยาลัยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ด้านการประสานงาน มากกว่า เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่สังกัดกอง/ศูนย์ และสังกัดสถาบัน/สำนัก

4. เจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่สังกัดคณะ/วิทยาลัยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ด้านการบริการ มากกว่า เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่สังกัดกอง/ศูนย์ และสังกัดสถาบัน/สำนัก

5. เจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่สังกัดคณะ/วิทยาลัยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน มากกว่า เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัย

มหาสารคาม ที่สังกัดกอง/ศูนย์ และสังกัดสถาบัน/สำนัก

4. อาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่สังกัดกลุ่มสาขาวิชาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบัน อุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี โดยรวมและเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านการเรียนการสอน ด้านการวิจัย ด้านการบริการวิชาการ ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน ไม่แตกต่างกัน ($p > 0.05$) (ดังแสดงในตารางที่ 18)

5. แนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

5.1 นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้เสนอแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ดังนี้

5.1.1 ข้อดีของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน คือ มีความเป็นสากลเหมือนกับประเทศอื่น ๆ ในประชาคมอาเซียน ช่วงเวลาจากมัธยมศึกษาจนถึงก่อนเปิดภาคเรียนยาวนาน นิสิตสามารถใช้เวลาในการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าเรียนหรือใช้เวลาในการหารายได้พิเศษหรือค่าเทอม และสามารถแลกเปลี่ยนนิตติจากสถาบันการศึกษาอื่นภายในอาเซียน

5.1.2 ข้อบกพร่องของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน คือ สภาพอากาศไม่เหมาะสม การเปิด - ปิดภาคเรียนมีความล่าช้าและนานเกินไป และกระทบต่อการฝึกงานฝึกสอนของนิสิต

5.1.3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมสำหรับการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน คือ ควรกลับไปเปิด - ปิด

ภาคเรียนแบบเดิม (เปิดภาคเรียนที่ 1 เดือน มิถุนายน) หากพัฒนาห้องเรียนเป็นห้องปรับอากาศทั้งหมดจะเปิด - ปิดภาคเรียนแบบไหนก็ได้ และการเปลี่ยนแปลงการเปิด - ปิดภาคเรียนตามประชาคมอาเซียนไม่มีผลกระทบอะไร

5.2 เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้เสนอแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ดังนี้

5.2.1 ข้อดีของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน คือ มีความเป็นสากลเหมือนกับประเทศอื่น ๆ ในประชาคมอาเซียน นิสิตสามารถแลกเปลี่ยนหรือศึกษาต่อในต่างประเทศได้สะดวก และมีความเหมาะสมและเปิด - ปิดตรงกับประเทศในภูมิภาคอาเซียน

5.2.2 ข้อบกพร่องของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน คือ สภาพอากาศไม่เหมาะสม การเปิด - ปิดไม่ตรงกับโรงเรียนในระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสถาบันการศึกษาอื่น และไม่สอดคล้องกับการบริหารงบประมาณของไทย

5.2.3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมสำหรับการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน คือ ควรกลับไปเปิด - ปิดภาคเรียนแบบเดิม (เปิดภาคเรียนที่ 1 เดือน มิถุนายน) ควรปรับเรื่องงบประมาณให้สอดคล้องกับการเรียนการสอน และประสิทธิภาพการเรียนการสอนไม่ได้ขึ้นอยู่กับสภาพอากาศหรือช่วงเวลา แต่ขึ้นอยู่กับนิสิต อาจารย์และกระบวนการเรียนการสอนมากกว่า

5.3 อาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้เสนอแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ดังนี้

5.3.1 ข้อดีของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน คือ สามารถแลกเปลี่ยนนิสิต บุคลากร หรืออาจารย์กับสถาบันการศึกษาต่างประเทศ มีความสะดวกต่อการจัดการศึกษาในเชิงนโยบายในกลุ่มประชาคมอาเซียนและประเทศอื่น และมีความเป็นสากลเหมือนกับประเทศอื่น ๆ ในประชาคมอาเซียน

5.3.2 ข้อบกพร่องของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน คือ สภาพอากาศไม่เหมาะสม วันหยุดในภาคเรียนที่ 2 มีมาก ส่งผลให้อาจารย์เร่งทำการสอนและนิสิตได้รับความรู้น้อยลง และการเปิด - ปิดภาคเรียนไม่สอดคล้องกับการเปิด - ปิดของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

5.3.3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมสำหรับการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน คือ ควรกลับไปเปิด - ปิดภาคเรียนแบบเดิม (เปิดภาคเรียนที่ 1 เดือน มิถุนายน) ควรเปลี่ยนระบบการศึกษาของไทยทั้งระบบให้ตรงกัน ตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจนถึงระดับอุดมศึกษา และหากยังไม่ปรับเปลี่ยนไปเปิด - ปิดตามเดิม ควรมีการยืดหยุ่นในการบริหารจัดการงบประมาณมากกว่านี้ และควรเปิด - ปิดให้สอดคล้องกับปีงบประมาณ

ตาราง 1 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีตามความคิดเห็นของนิสิต

ลำดับ	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1	ด้านการเรียนการสอน	2.37	1.45	น้อย
2	ด้านการทำกิจกรรม	2.59	1.45	ปานกลาง
3	ด้านการฝึกประสบการณ์/การฝึกวิชาชีพ	2.57	1.61	ปานกลาง
4	ด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน	2.34	1.57	น้อย
	รวม	2.46	1.37	น้อย

ตาราง 2 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีตามความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่

ลำดับ	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1	ด้านการปฏิบัติงาน	1.89	1.61	น้อย
2	ด้านการวางแผน	1.98	1.72	น้อย
3	ด้านการประสานงาน	1.90	1.65	น้อย
4	ด้านการบริการ	1.87	1.65	น้อย
5	ด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน	1.96	1.65	น้อย
	รวม	1.92	1.57	น้อย

ตาราง 3 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีตามความคิดเห็นของอาจารย์

ลำดับ	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1	ด้านการเรียนการสอน	3.18	1.37	ปานกลาง
2	ด้านการวิจัย	2.98	1.53	ปานกลาง
3	ด้านการบริการวิชาการ	3.09	1.53	ปานกลาง
4	ด้านการทำนุศิลปวัฒนธรรม	2.77	1.57	ปานกลาง
5	ด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน	3.26	1.53	ปานกลาง
	รวม	3.06	1.36	ปานกลาง

ตาราง 4 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีชั้นปีต่างกัน

ลำดับ	รายการ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
1	ด้านการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	3	10.354	3.451	1.650	0.177
		ภายในกลุ่ม	376	786.542	2.092		
2	ด้านการทำกิจกรรม	ระหว่างกลุ่ม	3	1.482	0.494	0.232	0.874
		ภายในกลุ่ม	376	799.556	2.126		
3	ด้านการฝึกประสบการณ์/การฝึกวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	3	8.378	2.793	1.065	0.364
		ภายในกลุ่ม	376	985.802	2.622		
4	ด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน	ระหว่างกลุ่ม	3	1.547	0.516	0.207	0.892
		ภายในกลุ่ม	376	936.821	2.492		
รวม		ระหว่างกลุ่ม	3	4.057	1.352	0.712	0.545
		ภายในกลุ่ม	376	714.447	1.900		

ตาราง 5 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่สังกัดกลุ่มสาขาวิชาต่างกัน

ลำดับ	รายการ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
1	ด้านการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	4.189	2.094	0.996	0.370
		ภายในกลุ่ม	377	792.707	2.103		
2	ด้านการทำกิจกรรม	ระหว่างกลุ่ม	2	12.481	6.241	2.984	0.052
		ภายในกลุ่ม	377	788.557	2.092		
3	ด้านการฝึกประสบการณ์/การฝึกวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	11.478	5.739	2.202	0.112
		ภายในกลุ่ม	377	982701	2.607		
4	ด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน	ระหว่างกลุ่ม	2	7.844	3.922	1.589	0.206
		ภายในกลุ่ม	377	930.524	2.468		
รวม		ระหว่างกลุ่ม	2	6.552	3.276	1.735	0.178
		ภายในกลุ่ม	377	711.953	1.888		

ตาราง 6 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีของเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน

ลำดับ	รายการ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
1	ด้านการปฏิบัติงาน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	5 323	75.392 778.245	15.078 2.409	6.258	0.000*
2	ด้านการวางแผน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	5 323	75.958 897.608	15.192 2.779	5.467	0.000*
3	ด้านการประสานงาน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	5 323	86.495 807.286	17.299 2.499	6.921	0.000*
4	ด้านการบริการ	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	5 323	67.214 829.120	13.443 2.567	5.237	0.000*
5	ด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	5 323	62.807 838.034	12.561 2.595	4.842	0.000*
	รวม	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	5 323	70.954 745.838	14.191 2.309	6.146	0.000*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 7 การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน	̄X	ไม่เกิน 5 ปี	5-10 ปี	11-15 ปี	16-20 ปี	21-25 ปี	มากกว่า 25 ปี
		1.66	2.41	2.11	1.11	1.41	0.76
ไม่เกิน 5 ปี	1.66	-	0.69	0.619	0.689	0.994	0.667
5 - 10 ปี	2.41		-	0.901	0.003*	0.195	0.052
11 - 15 ปี	2.11			-	0.067	0.614	0.199
16 - 20 ปี	1.11				-	0.992	0.994
21 - 25 ปี	1.41					-	0.937
มากกว่า 25 ปี	0.76						-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 8 การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ด้านการวางแผนของเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน	$\bar{X}$	ไม่เกิน 5 ปี	5-10 ปี	11-15 ปี	16-20 ปี	21-25 ปี	มากกว่า 25 ปี
		1.75	2.49	2.22	1.04	1.55	1.30
ไม่เกิน 5 ปี	1.75	-	0.119	0.645	0.484	0.999	0.982
5 - 10 ปี	2.49		-	0.950	0.002*	0.334	0.404
11 - 15 ปี	2.22			-	0.029*	0.723	0.695
16 - 20 ปี	1.04				-	0.937	0.999
21 - 25 ปี	1.55					-	0.999
มากกว่า 25 ปี	1.30						-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 9 การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ด้านการประสานงานของเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน	$\bar{X}$	ไม่เกิน 5 ปี	5-10 ปี	11-15 ปี	16-20 ปี	21-25 ปี	มากกว่า 25 ปี
		1.57	2.42	2.22	0.98	1.64	0.91
ไม่เกิน 5 ปี	1.57	-	0.027*	0.225	0.630	1.000	0.891
5 - 10 ปี	2.42		-	0.983	0.001*	0.502	0.111
11 - 15 ปี	2.22			-	0.010*	0.800	0.247
16 - 20 ปี	0.98				-	0.791	1.000
21 - 25 ปี	1.64					-	0.904
มากกว่า 25 ปี	0.91						-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 10 การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ด้านการบริการของเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน

ประสบการณ์ ในการปฏิบัติงาน	$\bar{X}$	ไม่เกิน 5 ปี	5-10 ปี	11-15 ปี	16-20 ปี	21-25 ปี	มากกว่า 25 ปี
		1.48	2.28	2.21	0.99	1.80	1.57
ไม่เกิน 5 ปี	1.48	-	0.058	0.136	0.789	0.985	1.000
5 - 10 ปี	2.28		-	1.000	0.005*	0.897	0.857
11 - 15 ปี	2.21			-	0.013*	0.946	0.903
16 - 20 ปี	0.99				-	0.626	0.953
21 - 25 ปี	1.80					-	1.000
มากกว่า 25 ปี	1.57						-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 11 การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ด้านการดำเนินชีวิตประจำวันของเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน

ประสบการณ์ ในการปฏิบัติงาน	$\bar{X}$	ไม่เกิน 5 ปี	5-10 ปี	11-15 ปี	16-20 ปี	21-25 ปี	มากกว่า 25 ปี
		1.65	2.35	2.28	1.18	1.93	1.02
ไม่เกิน 5 ปี	1.65	-	0.139	0.277	0.834	0.991	0.919
5 - 10 ปี	2.35		-	1.000	0.018*	0.942	0.248
11 - 15 ปี	2.28			-	0.041*	0.974	0.317
16 - 20 ปี	1.18				-	0.707	1.000
21 - 25 ปี	1.93					-	0.805
มากกว่า 25 ปี	1.02						-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 12 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีของเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่สังกัดหน่วยงานต่างกัน

ลำดับ	รายการ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
1	ด้านการปฏิบัติงาน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	2 326	80.891 772.747	40.445 2.370	17.063	0.000*
2	ด้านการวางแผน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	2 326	106.660 866.907	53.330 2.659	20.055	0.000*
3	ด้านการประสานงาน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	2 326	85.595 808.186	42.797 2.479	17.263	0.000*
4	ด้านการบริการ	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	2 326	96.776 799.559	48.388 2.453	19.729	0.000*
5	ด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	2 326	67.072 833.769	33.536 2.558	13.113	0.000*
รวม		ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	2 326	86.193 730.599	43.096 2.241	19.230	0.000*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 13 การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่สังกัดหน่วยงานต่างกัน

สังกัดหน่วยงาน	$\bar{X}$			
	$\bar{X}$	กอง/ศูนย์	สถาบัน/สำนัก	
		2.51	1.54	1.35
คณะ/วิทยาลัย	2.51	-	0.000*	0.000*
กอง/ศูนย์	1.54		-	0.777
สถาบัน/สำนัก	1.35			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 14 การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ด้านการวางแผนของเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่สังกัดหน่วยงานต่างกัน

สังกัดหน่วยงาน	$\bar{X}$	คณะ/วิทยาลัย	กอง/ศูนย์	สถาบัน/สำนัก
		คณะ/วิทยาลัย	2.71	1.57
คณะ/วิทยาลัย	2.71	-	0.000*	0.000*
กอง/ศูนย์	1.57		-	0.870
สถาบัน/สำนัก	1.42			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 15 การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ด้านการประสานงานของเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่สังกัดหน่วยงานต่างกัน

สังกัดหน่วยงาน	$\bar{X}$	คณะ/วิทยาลัย	กอง/ศูนย์	สถาบัน/สำนัก
		คณะ/วิทยาลัย	2.55	1.54
คณะ/วิทยาลัย	2.55	-	0.000*	0.000*
กอง/ศูนย์	1.54		-	0.834
สถาบัน/สำนัก	1.38			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 16 การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ด้านการบริการของเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่สังกัดหน่วยงานต่างกัน

สังกัดหน่วยงาน	$\bar{X}$	คณะ/วิทยาลัย	กอง/ศูนย์	สถาบัน/สำนัก
		คณะ/วิทยาลัย	2.56	1.42
คณะ/วิทยาลัย	2.56	-	0.000*	0.001*
กอง/ศูนย์	1.42		-	0.916
สถาบัน/สำนัก	1.53			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 17 การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ด้านการดำเนินชีวิตประจำวันของเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่สังกัดหน่วยงานต่างกัน

สังกัดหน่วยงาน	คณะ/วิทยาลัย			
	$\bar{X}$	คณะ/วิทยาลัย	กอง/ศูนย์	สถาบัน/สำนัก
		2.53	1.58	1.70
คณะ/วิทยาลัย	2.53	-	0.000*	0.014*
กอง/ศูนย์	1.58		-	0.903
สถาบัน/สำนัก	1.70			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 18 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีของอาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีกลุ่มสาขาวิชาต่างกัน

ลำดับ	รายการ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
1	ด้านการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่มภายในกลุ่ม	2 293	6.375 554.879	3.188 1.894	1.683	0.188
2	ด้านการวิจัย	ระหว่างกลุ่มภายในกลุ่ม	2 293	2.841 696597	1.421 2.377	0.598	0.551
3	ด้านการบริการวิชาการ	ระหว่างกลุ่มภายในกลุ่ม	2 293	9.106 689.368	4.553 2.353	1.935	0.146
4	ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	ระหว่างกลุ่มภายในกลุ่ม	2 293	3.689 730.054	1.844 2.492	0.740	0.478
5	ด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน	ระหว่างกลุ่มภายในกลุ่ม	2 293	2.485 695.579	1.243 2.374	0.523	0.593
	รวม	ระหว่างกลุ่มภายในกลุ่ม	2 293	2.663 547.760	1.332 1.869	0.712	0.491

อภิปรายผล

1. นิสิตมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีอยู่ในระดับน้อย โดยนิสิตเห็นด้วยกับการที่มหาวิทยาลัยเลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน และนิสิตมีความคิดเห็นว่าการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน การจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยมีประสิทธิภาพเท่าเดิม ซึ่งการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย และนิสิตได้เสนอแนะให้มหาวิทยาลัยควรกลับไปเปิด - ปิดภาคเรียนตามแบบเดิม (เริ่มภาคเรียนที่ 1 ในเดือนมิถุนายน) เนื่องจากนิสิตสามารถลงทะเบียนเรียนและเข้าเรียนตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด เมื่อมหาวิทยาลัยมีการเปิด - ปิดภาคเรียนแบบใด นิสิตก็สามารถดำเนินการได้ตามปกติ ซึ่งในแต่ละภาคเรียนมหาวิทยาลัยได้กำหนดระยะเวลาเรียน จำนวน 15 สัปดาห์ต่อภาคเรียน ตามเดิม จึงไม่ส่งผลกระทบต่อนิสิตในแต่ละด้านแต่อย่างใด จึงส่งผลให้นิสิตมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีอยู่ในระดับน้อย สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 (ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ. 2558 : 4) ได้กำหนดระยะเวลาการศึกษาในระบบทวิภาค โดย 1 ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ภาคการศึกษาปกติ 1 ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดการศึกษาภาคฤดูร้อน ให้กำหนด

ระยะเวลาและจำนวนหน่วยกิต โดยมีสัดส่วนเทียบเคียงกันได้กับการศึกษาภาคปกติ และสอดคล้องกับข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2557 (กองทะเบียนและประมวลผล. 2559 : 83) ได้กำหนดระบบการจัดการศึกษา ระบบทวิภาค โดยหนึ่งปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ภาคการศึกษาปกติหนึ่ง ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ มหาวิทยาลัยอาจจัดการศึกษา ภาคการศึกษาพิเศษ โดยกำหนดระยะเวลาและจำนวนหน่วยกิตโดยมีสัดส่วนเทียบเคียงกันได้กับการศึกษาภาคการศึกษาปกติ

สำหรับประเด็นที่นิสิตมีความคิดเห็นว่ามีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย คือ กระทบต่อการทำกิจกรรมของนิสิต เนื่องจากมหาวิทยาลัยเปิดภาคเรียนที่ 1 ในช่วงกลางฤดูฝน ส่งผลให้การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของนิสิตมีความลำบาก ซึ่งมีบางกิจกรรมจะต้องจัดในพื้นที่โล่งและอยู่ในช่วงฤดูมรสุมหรือมีฝนตกหนัก ดังนั้น นิสิตจะต้องมีการวางแผนเพิ่มเติมเพื่อแก้ไขปัญหากรณีที่มีฝนตก ส่งผลให้ไม่สามารถจัดกิจกรรมได้ และในภาคเรียนที่ 2 มีสภาพอากาศร้อนและมีวันหยุดที่ตรงกับเทศกาลของไทยจำนวนมาก มีผลกระทบต่อการจัดกิจกรรมนิสิต จึงส่งผลให้นิสิตมีความคิดเห็นในด้านการทำกิจกรรมมากกว่าด้านอื่น สอดคล้องกับการศึกษาของบรรจบ ภิมย์คำ และคณะ (2556 : 64) ที่ได้ศึกษาผลกระทบจากการเปิดปิดภาคเรียนตามประชาคมอาเซียนของสถาบัน อุดมศึกษาในประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า มีข้อเสียหรืออุปสรรคในเรื่องสภาพอากาศช่วงฤดูร้อนไม่เหมาะสมกับการเรียนการสอนโดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคเรียนที่ 2 และในช่วงเดือนเมษายนตรงกับเทศกาลสงกรานต์ของไทยมีวันหยุดเยอะมาก

2. เจ้าหน้าที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการ

เรียนการสอนในระดับปริญญาตรีอยู่ในระดับน้อย โดยเจ้าหน้าที่ไม่เห็นด้วยกับการที่มหาวิทยาลัยเลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน แต่เจ้าหน้าที่ที่มีความคิดเห็นว่ามหาวิทยาลัยมีความพร้อมสำหรับการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ทั้งนี้ เมื่อมหาวิทยาลัยเลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน การจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยมีประสิทธิภาพเท่าเดิม ซึ่งการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย และเจ้าหน้าที่ได้เสนอแนะให้มหาวิทยาลัยควรกลับไปเปิด - ปิดภาคเรียนตามแบบเดิม (เริ่มภาคเรียนที่ 1 ในเดือนมิถุนายน) เนื่องจากเจ้าหน้าที่ยังคงปฏิบัติหน้าที่เหมือนเดิมตามวันและเวลาที่ราชการกำหนด ไม่มีข้อแตกต่างจากเดิมแม้ว่ามหาวิทยาลัยจะเปิด - ปิดภาคเรียนแบบใดก็ตาม จึงส่งผลให้เจ้าหน้าที่ที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีอยู่ในระดับน้อย แต่ประเด็นที่เจ้าหน้าที่มีความคิดเห็นว่าเป็นผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย คือ กระทบด้านการวางแผน ซึ่งมีช่วงเวลาในการดำเนินการที่มีระยะเวลาสั้นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือการปฏิบัติงานเพื่อให้สอดคล้องระหว่างปีการศึกษา กับปีงบประมาณ โดยในช่วงเปิดภาคเรียนที่ 1 ในเดือนสิงหาคม จะเป็นช่วงปลายปีงบประมาณและจะสิ้นสุดปีงบประมาณในเดือนกันยายน โดยมีระยะเวลาเพียง 1 เดือน ดังนั้น เจ้าหน้าที่จะต้องมีการวางแผนอย่างเป็นระบบ เพื่อให้การปฏิบัติงานหรือการให้บริการสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงส่งผลให้เจ้าหน้าที่ที่มีความคิดเห็นในด้านการวางแผนมากกว่าด้านอื่น

ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีแตกต่างกัน โดยเจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยส่วนใหญ่จะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีทุกด้านมากกว่าเจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมาก เนื่องจากเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานใหม่หรือมีประสบการณ์น้อยส่วนใหญ่จะมีหน้าที่ให้บริการแก่ผู้รับบริการจำนวนมาก ทำให้ประสบปัญหาหรืออุปสรรค และมีรายละเอียดในการปฏิบัติงานจำนวนมาก ซึ่งเจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยต้องมีการวางแผน ปฏิบัติงาน ประสานงาน และให้บริการเป็นอย่างดี จึงส่งผลให้มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีทุกด้านมากกว่าเจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมาก สอดคล้องกับการศึกษาของ สวัสดิ์ วิชระโกชน์ (2559 : 247) ที่ได้ศึกษารูปแบบการให้บริการด้านการลงทะเบียนเรียนระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยของรัฐ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ผลการศึกษาพบว่า บุคลากรที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการลงทะเบียนเรียนต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัญหาการลงทะเบียนเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการลงทะเบียนเรียนไม่เกิน 5 ปี มีความคิดเห็นต่อปัญหาการลงทะเบียนเรียนสูงกว่าบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการลงทะเบียนเรียน 21 - 25 ปี สำหรับเจ้าหน้าที่ที่สังกัดคณะ/วิทยาลัยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิด

ภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีมากกว่าเจ้าหน้าที่ที่สังกัดกอง/ศูนย์ และสังกัดสถาบัน/สำนัก เนื่องจากเจ้าหน้าที่ที่สังกัดคณะ/วิทยาลัยเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรงในการจัดการเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการ การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม การจัดกิจกรรมของนิสิต และภารกิจด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน ที่จะต้องสนับสนุนอาจารย์และนิสิตให้สามารถดำเนินการตามภารกิจให้สำเร็จลุล่วงภายในระยะเวลาและระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศของทางราชการหรือมหาวิทยาลัยกำหนด ทั้งนี้ ยังต้องปฏิบัติงานหรือให้บริการในหน้าที่ที่รับผิดชอบให้มีประสิทธิภาพ แต่เจ้าหน้าที่ที่สังกัดกอง/ศูนย์ และสังกัดสถาบัน/สำนัก จะอยู่หน่วยงานส่วนกลางของมหาวิทยาลัย โดยมีภารกิจหลักและหน้าที่ที่รับผิดชอบในการสนับสนุนการปฏิบัติงานหรือการให้บริการหน่วยงานระดับคณะเท่านั้น จึงส่งผลให้เจ้าหน้าที่ที่สังกัดคณะ/วิทยาลัยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีมากกว่าเจ้าหน้าที่ที่สังกัดกอง/ศูนย์ และสังกัดสถาบัน/สำนัก

3. อาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีความแตกต่างจากนิสิตและเจ้าหน้าที่ที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยโดยอาจารย์ไม่เห็นด้วยกับการที่มหาวิทยาลัยเลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนและอาจารย์มีความคิดเห็นว่ามหาวิทยาลัยไม่มีความพร้อมสำหรับการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ส่งผลให้เมื่อมหาวิทยาลัยเลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน การจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยมี

ประสิทธิภาพลดลง ซึ่งการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย และอาจารย์ได้เสนอแนะให้มหาวิทยาลัยควรกลับไปเปิด - ปิดภาคเรียนตามแบบเดิม (เริ่มภาคเรียนที่ 1 ในเดือนมิถุนายน) เนื่องจากอาจารย์ผู้สอนมีภารกิจหลายด้านประกอบด้วย ด้านการเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ซึ่งอาจารย์ต้องปรับวิธีการ ปรับแผน หรือรายละเอียดในแต่ละด้าน เพื่อให้สามารถดำเนินการจัดการเรียนการสอนหรือดำเนินการในด้านอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมที่มีงบประมาณเข้ามาเกี่ยวข้อง อาจารย์จะต้องเร่งดำเนินการให้เสร็จสิ้นก่อนปิดปีงบประมาณในเดือนกันยายน และในช่วงภาคเรียนที่ 2 มีวันหยุดที่ตรงกับเทศกาลของไทยจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งนิสิตที่เรียนทางด้านศึกษาศาสตร์ที่ต้องออกฝึกสอนในเดือนพฤษภาคมหรือเดือนมิถุนายน ซึ่งตรงกับ การเปิดเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่งผลให้มีเวลาน้อยและอาจารย์ผู้สอนจะต้องเร่งทำการสอน อาจส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความเครียดและอาจกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ของนิสิตได้ เช่นเดียวกับนิสิตที่เรียนในด้านการเกษตรหรือการประมง อาจารย์ต้องวางแผนและกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับฤดูกาลที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของพืชหรือสัตว์ที่เกี่ยวข้องต่อไป จึงส่งผลให้อาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับการศึกษาของ บรรจบ ภิรมย์คำ และคณะ (2556 : 65 - 66) ที่ได้ศึกษาผลกระทบจากการเปิดปิดภาคเรียนตามประชาคมอาเซียนของสถาบันอุดมศึกษา

ในประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า อาจส่งผลกระทบต่อในเรื่องการเรียนการสอนทำได้ไม่เต็มที่ เนื่องจากสภาพภูมิอากาศไม่เหมาะสม ต้องใช้เครื่องปรับอากาศเพิ่มมากขึ้น ซึ่งในบางสถาบันยังไม่มีเครื่องปรับอากาศอีกทั้งในเดือนเมษายนเป็นช่วงฤดูร้อนและมีวันหยุดมากในเทศกาลท่องเที่ยวสภาพอากาศที่ร้อนไม่เหมาะสมกับการเรียนการสอนโดยเฉพาะทางเกษตร นอกจากนี้อาจจะกระทบต่อการฝึกสอนของนิสิต นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต การฝึกงานกับสถานประกอบการ และอาจส่งผลกระทบต่อในเรื่องการลงพื้นที่ทำวิจัยภาคสนามไม่ได้ในตอนปิดเทอม ซึ่งตรงกับช่วงฤดูฝนเดือนมิถุนายนถึงกรกฎาคม การวิจัยกับพืชบางชนิด รวมถึงเรื่องการเบิกจ่ายงบประมาณสนับสนุนการวิจัย

สำหรับประเด็นที่อาจารย์มีความคิดเห็นว่ามีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย คือ กระทบด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน ทั้งนี้ นอกจากอาจารย์จะมีภารกิจในด้านการเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการ และการทำงานบูรณาการกับชุมชน อาจารย์ส่วนยังมีภาระในด้านชีวิตครอบครัว เมื่อมหาวิทยาลัยเลื่อนการเปิด - ปิดภาคเรียนไปจากเดิม จึงส่งผลกระทบต่อภาพรวมของการดำเนินชีวิตของอาจารย์ที่จะต้องมีการปรับวิธีการ ปรับแผน หรือรายละเอียดในชีวิตประจำวัน เพื่อให้สามารถบริหารจัดการเรื่องงาน และเรื่องชีวิตครอบครัวให้สมดุล จึงส่งผลให้อาจารย์มีความคิดเห็นในด้านการดำเนินชีวิตประจำวันมากกว่าด้านอื่น สอดคล้องกับการศึกษาของ บรรจบ ภิรมย์คำ และคณะ (2556 : 66) ที่ได้ศึกษาผลกระทบจากการเปิดปิดภาคเรียนตามประชาคมอาเซียนของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า อาจส่งผลกระทบต่อด้านการดำเนินชีวิตประจำวันในเรื่องการปรับตัวกับช่วงเวลาการทำงานที่เกี่ยวข้องสภาพอากาศซึ่งไม่เหมาะสมกับการทำกิจกรรมในช่วงฤดูร้อนหรือการเดินทางในช่วงฤดูฝน รวมถึงเรื่องการเลี้ยงดูบุตร

ซึ่งเวลาปิดเทอมของนักเรียนหรือครอบครัวไม่ตรงกันและในช่วงฤดูร้อนจะไม่สามารถลาพักร้อนได้

4. การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีจุดดี คือ มีความเป็นสากล เนื่องจากมหาวิทยาลัยกำหนดระยะเวลาในการเปิด - ปิดภาคเรียนที่ใกล้เคียงกับสถาบันอุดมศึกษาในภูมิภาคตะวันออกเฉียงใต้ และประเทศในภูมิภาคอื่น ส่งผลให้มหาวิทยาลัยสามารถจัดกิจกรรมทางวิชาการร่วมกับสถาบันอุดมศึกษาในประเทศอื่น เช่น การแลกเปลี่ยนนิสิต นักศึกษา นักวิจัย อาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญ หรือทรัพยากรอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา สอดคล้องกับการศึกษาของ บรรจบ ภิรมย์คำ และคณะ (2556 : 64) ที่ได้ศึกษาผลกระทบจากการเปิดปิดภาคเรียนตามประชาคมอาเซียนของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า การเลื่อนเปิดภาคเรียนมีประโยชน์หรือข้อดี ได้แก่ ความเป็นสากลสอดคล้องกับประชาคมอาเซียน การจัดกิจกรรมทางวิชาการ และการแลกเปลี่ยนอาจารย์หรือนักศึกษา และสอดคล้องกับการศึกษาของ Suttichujit (2013 : Abstract) ได้ศึกษาการเข้าสู่สากลของสถาบัน อุดมศึกษาในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 3 กรณีศึกษาจากประเทศสิงคโปร์ ประเทศไทยและเวียดนาม ผลการศึกษาพบว่า ทฤษฎีพื้นฐาน ระดับความร่วมมือ การประสานงาน และความแตกต่างในกระบวนการของระบบเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลกระทบต่อกระบวนการเข้าสู่สากลของมหาวิทยาลัย แต่ในส่วนของระดับของความรู้ด้านชาตินิยม การแทรกแซงทางการเมืองท้องถิ่น และการเพิ่มขึ้นด้านค่าครองชีพต่อการดำรงชีวิตเป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความสำเร็จของการเข้าสู่การเป็นสากลของสถาบันอุดมศึกษาในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีจุดบกพร่องคือ สภาพอากาศไม่เหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคเรียนที่ 2 มีสภาพอากาศร้อน เนื่องจากภาค

เรียนที่ 1 เปิดเทอมในช่วงกลางฤดูฝน นิสิตเดินทางหรือทำกิจกรรมลำบาก ในส่วนของภาคเรียนที่ 2 มีสภาพอากาศร้อนจัดและมีวันหยุดเทศกาลต่าง ๆ จำนวนมาก ส่งผลต่อการเรียนการสอนของนิสิต สอดคล้องกับการศึกษาของ บรรจบ ภิรมย์คำ และคณะ (2556 : 64) ที่ได้ศึกษาผลกระทบจากการเปิดปิดภาคเรียนตามประชาคมอาเซียนของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า มีข้อเสียหรืออุปสรรคในเรื่องสภาพอากาศช่วงฤดูร้อนไม่เหมาะสมกับการเรียนการสอนโดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคเรียนที่ 2 และในช่วงเดือนเมษายนตรงกับเทศกาลสงกรานต์ของไทยมีวันหยุดเยอะมาก

สำหรับแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน คือ มหาวิทยาลัยควรกลับไปเปิด - ปิดภาคเรียนแบบเดิม (เปิดภาคเรียนที่ 1 เดือนมิถุนายน) เนื่องจากมีสภาพอากาศและวิถีชีวิตที่ตรงกับภูมิภาคในประเทศไทย และมีความสะดวกในการบริหารจัดการเรื่องงบประมาณ เพราะมีช่วงเวลาที่สามารถเบิกจ่ายงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพก่อนปิดปีงบประมาณ มหาวิทยาลัยควรพัฒนาและปรับปรุงห้องเรียนให้มีเครื่องปรับอากาศ เนื่องจากมีห้องเรียนบางส่วนที่ยังไม่ติดตั้งเครื่องปรับอากาศหรือมีแต่สภาพของเครื่องปรับอากาศที่ทำงานหนักในช่วงภาคเรียนที่ 2 ส่งผลให้เครื่องปรับอากาศเสียบ่อยครั้ง สอดคล้องกับการศึกษาของ บรรจบ ภิรมย์คำ และคณะ (2556 : 64) ที่ได้ศึกษาผลกระทบจากการเปิดปิดภาคเรียนตามประชาคมอาเซียนของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า มีข้อเสียหรืออุปสรรคในเรื่องสภาพอากาศช่วงฤดูร้อนไม่เหมาะสมกับการเรียนการสอนโดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคเรียนที่ 2 ทำให้ต้องใช้เครื่องปรับอากาศมากขึ้นและเสียค่าไฟมากกว่าปกติ ในบางสถาบันยังไม่มีเครื่องปรับอากาศใช้ ทำให้นักศึกษาไม่มีสมาธิในการเรียน มหาวิทยาลัยควรบริหาร

จัดการเรื่องการเบิกจ่ายงบประมาณให้สอดคล้องและยืดหยุ่นกับการเปิดภาคเรียนและการจัดการเรียนการสอน เนื่องจากเมื่อมหาวิทยาลัยเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โดยภาคเรียนที่ 1 เปิดเรียนในเดือนสิงหาคม แต่ปีงบประมาณจะปิดปีงบประมาณในเดือนกันยายน ซึ่งมีระยะเวลาสั้น ส่งผลให้อาจารย์นิสิต หน่วยงาน และคณะไม่สามารถบริหารจัดการได้ทันตามระยะเวลาที่กำหนด สอดคล้องกับการศึกษาของ บรรจบ ภิรมย์คำ และคณะ (2556 : 66) ที่ได้ศึกษาผลกระทบจากการเปิดปิดภาคเรียนตามประชาคมอาเซียนของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า อาจกระทบในเรื่องการเบิกจ่ายงบประมาณประจำปี และมหาวิทยาลัยควรเสนอข้อมูลไปยังส่วนกลางเพื่อให้ปรับเปลี่ยนระบบการศึกษาของไทยทั้งเปิด - ปิดภาคเรียนตรงกันตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจนถึงระดับอุดมศึกษา สอดคล้องกับการศึกษาของ บรรจบ ภิรมย์คำ และคณะ (2556 : 67) ที่ได้ศึกษาผลกระทบจากการเปิดปิดภาคเรียนตามประชาคมอาเซียนของสถาบัน อุดมศึกษาในประเทศไทย ผลการศึกษามีข้อเสนอแนะให้รัฐบาลโดยกระทรวงศึกษาธิการ ควรกำหนดเวลาในการเปิดปิดภาคเรียนให้สอดคล้องกันทั้งระบบทั้งการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา

สรุป

1. นิสิตและเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ส่วนของอาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อ

การจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2. นิสิต มหาวิทยาลัยมหาสารคามที่มีชั้นปี และกลุ่มสาขาวิชาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบัน อุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ไม่แตกต่างกัน ($p > 0.05$)

3. เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และสังกัดหน่วยงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี โดยรวมและเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการวางแผน ด้านการประสานงาน ด้านการบริการ และด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน แตกต่างกัน ($p < 0.05$) ดังนี้

3.1 เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน ปรากฏดังนี้

3.1.1 เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5 - 10 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ด้านการปฏิบัติงาน มากกว่าเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 16 - 20 ปี

3.1.2 เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานไม่เกิน 5 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ด้านการประสานงาน น้อยกว่าเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5 - 10 ปี

3.1.3 เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5 - 10 ปี และ 11 - 15 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ด้านการวางแผน ด้านการประสานงาน ด้านการบริการ และด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน มากกว่าเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 16 - 20 ปี

3.2 เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่สังกัดคณะ/วิทยาลัย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการวางแผน ด้านการประสานงาน ด้านการบริการ และด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน มากกว่าเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคามที่สังกัดกอง/ศูนย์ และสังกัดสถาบัน/สำนัก

4. อาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามที่สังกัดกลุ่มสาขาวิชาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบัน อุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ไม่แตกต่างกัน ($p > 0.05$)

5. การเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีจุดดี คือ มีความเป็นสากล มีจุดบกพร่อง คือ สภาพอากาศไม่เหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคเรียนที่ 2 มีสภาพอากาศร้อน และมีแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เมื่อเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน คือ มหาวิทยาลัยควรกลับไป เปิด - ปิดภาคเรียนแบบเดิม (เปิดภาคเรียนที่ 1 เดือนมิถุนายน) ควรพัฒนาและปรับปรุงห้องเรียนให้มีเครื่องปรับอากาศ ควรบริหารจัดการเรื่องการเบิกจ่ายงบประมาณให้

สอดคล้องและยืดหยุ่นกับการเปิดภาคเรียนและการจัดการเรียนการสอน และเสนอข้อมูลไปยังส่วนกลางเพื่อให้ปรับเปลี่ยนระบบการศึกษาของไทยทั้งเปิด - ปิดภาคเรียนตรงกัน ตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจนถึงระดับอุดมศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. มหาวิทยาลัยควรมีการบริหารจัดการด้านการงบประมาณให้มีความยืดหยุ่นและสอดคล้องกับการเปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน

2. มหาวิทยาลัยควรนำข้อมูลไปปรับแผนการจัดกิจกรรมนิสิตให้สอดคล้องกับสภาพภูมิอากาศ

3. มหาวิทยาลัย/คณะ/หน่วยงาน ควรเร่งพัฒนาหลักสูตร รายวิชา และการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน

4. มหาวิทยาลัย/คณะ/หน่วยงาน ควรจัดโครงการหรือกิจกรรมในการเตรียมความพร้อมทางด้านภาษาอังกฤษหรือภาษาของกลุ่มประเทศในประชาคมอาเซียน เพื่อให้ นิสิต เจ้าหน้าที่ และอาจารย์ สามารถแลกเปลี่ยน ทำวิจัย บริการวิชาการ และประสานงานกับบุคคล สถาบันอุดมศึกษาหรือหน่วยงานในกลุ่มประชาคมอาเซียน

5. มหาวิทยาลัย/หน่วยงานควรจัดโครงการหรือกิจกรรม เพื่อพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติงานและการให้บริการสำหรับเจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยให้สามารถปฏิบัติงาน วางแผน ประสานงาน บริการ และดำเนินชีวิตประจำวัน ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

6. มหาวิทยาลัย/คณะ/หน่วยงาน ควรจัดให้มีกิจกรรมการแลกเปลี่ยนนิสิต เจ้าหน้าที่ อาจารย์ นักวิจัย หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับการเปิด - ปิดภาคเรียนตามสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน อย่างแท้จริง

7. มหาวิทยาลัยควรนำข้อมูลเสนอไปยังที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย (ทปอ.) และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาในการพิจารณาการปรับเปลี่ยนเวลาในการเปิด - ปิดภาคเรียนของสถาบันอุดมศึกษาของไทย

8. มหาวิทยาลัยควรเสนอข้อมูลไปยังกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้ปรับระยะเวลาการเปิด - ปิดภาคเรียนของสถาบันการศึกษาตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจนถึงระดับอุดมศึกษาให้ตรงกัน

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยการส่งเสริมจากมหาวิทยาลัยมหาสารคามที่สนับสนุนทุนวิจัยในส่วนของงบประมาณเงินรายได้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา ประเทพา รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ ที่กรุณาให้คำปรึกษาและคำแนะนำในการทำวิจัย

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พชรวิทย์ จันทร์ศิริสร รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ ท้ายเรือคำ รองศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ ศรีประทีป ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน และนางอรอนงค์ เมฆพรรณโอภาส ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เอกสารอ้างอิง

- กองทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. (2559) *คู่มือพิธีระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2559*. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- กองทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. (2560) *คู่มือพิธีระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2560*. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- กองอาคารสถานที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. (2559) *หนังสือที่ ศธ 0530.1(8)/1665 เรื่อง ส่งข้อมูลการใช้ไฟฟ้า*. ลงวันที่ 20 มิถุนายน. 2559.
- บรรจบ ภิมรัมย์คำ และคณะ. (2556) *ผลกระทบจากการเปิดปิดภาคเรียนตามประชาคมอาเซียนของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย*. (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2556.
- “ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558,” (2558) *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่มที่ 132. ตอนพิเศษ 259 ง. หน้า 2 - 11. 13 พฤศจิกายน 2558.
- “พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาสารคาม พ.ศ. 2537,” (2559) *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่มที่ 111. ตอนที่ 58 ก. หน้า 1 - 31. 8 ธันวาคม 2537.
- มติชนออนไลน์. (2554) “มติ “ทปอ.” เลื่อนเปิดเทอมมหาวิทยาลัย ตรงสากลปี 57 รับประชาคมอาเซียน หลักสูตรนานาชาติ นำร่องปี 56,” สืบค้นเมื่อวันที่ 23 เมษายน 2560. <http://www.matichon.co.th/news_detail.php?newsid=1324870817&grpId=00&catid=&subcatid=> 26 ธันวาคม 2554.
- สวัสดิ์ วิชระโกชน์. (2559) *การศึกษารูปแบบการให้บริการด้านการลงทะเบียนเรียนระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยของรัฐ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ*. (รายงานการวิจัย). มหาสารคาม : กองทะเบียนและประมวลผล สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- Suttichujit, Vannapond. (2013) “The Internationalization of Higher Education in Southeast Asia : Three Case Studies from Singapore, Thailand, and Vietnam,” *Dissertation Abstracts International*. 76(09) : Abstract-A, 2013.